

næst er Spørgsmaal om, det er, hvorvidt det Diemed, der søges opnaaet, derved virkelig fremmes. For endvidere at fremhæve dette, skal jeg endnu kun gjøre opmærksom paa, at den ærede 1ste Landstingsmand for 5te Valgfreds (Stampe), der er fuldkommen enig med den ærede Ordfører, nylig udtalte, at Hensigten med Loven i sin Heelhed var at staafe Arbejdsclassen Bopæl for billig Priis. Dersom dette virkelig er Diemedet for Loven i dens Heelhed, saa er dette et Diemed, der unægtelig vil fremmes ved Antagelsen af § 4, saaledes som den er foreslaaet af Folkethinget. Jeg kan dertil for mit eget Vedkommende sige netop til Dplysning af dette Punkt, at jeg tillægger denne Paragraph en saadan Betydning, at jeg vil sætte dens Antagelse, som den er foreslaaet fra Folkethinget, lige saa høit ja over hele det øvrige Lovforslag. Det forekommer mig, at Almeenvellet meget mere fremmes ved en saadan Paragraph, end ved § 1, der bestemmer Afstaaelsen af Jord til Huse, og at Indgrebet ikke i Contracter, men i Rettigheder, endog her er langt større, end det, der foreslaaes ved § 4. Jeg kan derfor ikke undlade at udtale, at det forekommer mig, at det havde været ønskeligere, om Udvalget istedetfor, som det forekommer mig i temmelig stærke Udtryk, at haandhave Principet, hvis Gyldighed in abstracto Ingen betvivler, havde bestræbt sig for at føre Sagen mere ind paa de virkelig foreliggende Tilfælde og navnlig paa Sagens Silling, som den nu foreligger efter at være kommen tilbage fra Folkethinget. Naar en Sag er passeret eet af Thingene og der i det andet Thing deri er foretaget Forandringer, da er det sandsynligt, da har det Formodningen for sig, at det andet Thing, der har foretaget Forslaget, saaledes som det forelaae fra det Thing, hvor det første Gang var for, vel har overveiet, at det derved er kommet i en Art Collision, om jeg saa maa sige, med det første Thing. Det er altsaa ikke sandsynligt, det er ikke at forudsætte, at dette andet Thing skulde fravige den Mening, det derved har udtalt. Det Thing, hvor Sagen først har været foretaget, har ikke kunnet bedømme, ikke kunnet vide, hvorledes Sagen vilde blive behandlet i det andet Thing; det kan altsaa ikke have den Opfordring til at holde bestemt paa sit For-

slag. Jeg troer, at man, uden at være indiscret, gjerne deraf kan gjøre den Slutning, at det er sandsynligt, at Folkethinget vil holde fast ved sit Forslag i denne Sag. Følgen vil altsaa blive, at en ny Lov ikke udkommer, men, som jeg antager, at den provisoriske Lov vil blive i Kraft. Om jeg deri feiler vil dette jo under Forhandlingerne kunne blive oplyst; det er i alt Fald godt, at Sagen her er kommen paa Bane. Det Spørgsmaal, der altsaa foreligger for Thinget, det er foruden Afgjørelsen af Sagen i Realiteten, med Hensyn til § 4, tillige det, hvad er Thingets Tanke, hvad er Thingets Hensigt med Loven i dens Heelhed?

Inden jeg sætter mig, maa det være mig tilladt endnu at sige et enkelt Ord med Hensyn til et Punkt, der foreligger i Udvalgets Betænkning og som allerede er blevet berørt af den ærede Ordfører og af en anden æret Landstingsmand. Det er den Pengevardi, som denne Rettighed til at nægte Huusmandene at indtage Indstødere skulde have. Jeg veed ikke, hvori den skulde bestaae, uden deri, at vedkommende Eier kunde benytte den som Middel til at tiltvinge sig en højere Afgift eller en eller anden Billighed af vedkommende Huusbeboere, og det er dog vel neppe, antager jeg, Udvalgets eller Ordførers Mening, at en saadan Ret egentlig skulde være Gjenstand for Vederlag.

Schouw: Jeg skal ikke gaae ind paa Realiteten af Spørgsmaalet, men da der af den sidste ærede Taler er henpeget paa Forholdet mellem begge Thingene, og hvorledes man i saa Henseende rettest forholder sig, skal jeg i den Henseende ytre et Par Ord. Jeg mener, at det paa den ene Side er særdeles vigtigt, at Thingene ere selvstændige; thi det er jo hele Hensigten med Indretningen af Forsamlersystemet; men paa den anden Side er det ogsaa vigtigt, at man ikke viser nogen utidig Paastaaelighed i sin Mening. Naar altsaa det ene Thing sender til det andet et Forslag, saa kan det jo have faaet væsentlige Tillæg, idet man har gjort opmærksom paa Noget, der ganske er overseet af det Thing, som tidligere har behandlet Sagen, og man maa da vistnok være det Thing, som har gjort dette Tillæg, taknemmelig, fordi det har givet Thinget Lei-